

A Marcali Múzeum **Mesterek és műhelyek** című állandó kiállítása 2014-ben megújult az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázati támogatásával. A pályázatot elnyerte a Marcali Múzeum fenntartója, Marcali Város Önkormányzata.

A megújítási munkálatokat szakmailag irányította: **Vidák Tünde** néprajzkutató

Fényképfelvételek és filmszerkesztés: **Ilácsa József**

Grafikai tervezés: **Matuczka Ferenc**

Angol, német szövegek: **Ősz Marietta, Vajna-Vormair Katalin**

Orosz szöveg: **Lector Fordítóiroda**

Szerkesztési munkálatok:

Samuné Bogyó Hajnalka múzeumpedagógus

Háttérfestmény megújítója: **Gáspár András** festőművész

Nyomdai munkálatok:

Xilon Nyomda, Budapest, **Endródi Címfestő Bt.**, Kaposvár

Felelős kiadó: **Vidák Tünde** múzeumigazgató

Támogató: **Déghy Bt.** Marcali

A kiállításban megtekinthető archív filmfelvételek a budapesti **Néprajzi Múzeum** filmgyűjteményéből kerültek kiválasztásra és felhasználásra. Köszönjük együttműködésüket!

Marcali Múzeum, 2014

Поселок **Марцали** расположен в северо-западной части области Шомодь, в 13-ти километрах от побережья Балатона, на территории, ограниченной трясинами Киш Балатона и заповедником Надьберек, это самый большой поселок предгорья Марцали.

Уже в середине XV-го века он упоминается в разных источниках как сельский городок. С этого времени он становится экономическим и общественным центром ближайших поселений. Существование проживающего здесь населения столетиями обеспечивалось земледелием, в то же время, поселок играл особую роль как местный центр в области кустарной промышленности и торговли.

Отдельными жанровыми композициями посетителям представлены на выставке ремесленные инструменты и бытовые предметы сапожника, кузнеца, пекаря медовых пряников, синильщика и канатчика.

С некоторыми предметами, попавшими в музей, работали еще в первой половине XX века, но из-за изменившихся экономических и общественных обстоятельств наступил упадок этого кустарного производства.

В XVIII-ом веке в области Шомодь 22 сельских городка, а также крупные поместья имели право устраивать ярмарки. По просьбе помещика Антала Сеченьи в 1772 году поселок Марцали получил привилегированное право проводить ярмарки четыре раза в году.

Представленная в центральной экспозиции выставка ярмарка, устраиваемая на праздник Имре (5-го ноября), передает нам настроение периода между двумя мировыми войнами. Среди представленных фигур показаны мастера в гражданских костюмах и покупатели в традиционной крестьянской одежде.

Marcali Múzeum

8700 Marcali, Múzeum köz 5.

Tel.: 06-85/510-520

www.marcalimuzeum.hu

Mesterek és műhelyek
állandó kiállítás

Meister und Werkstätte – Dauerausstellung
Masters and workshops – permanent exhibition
Мастера и мастерские – постоянная выставка

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MARCALI
MÚZEUM

NÉPRAJZI MÚZEUM

Marcali Somogy megye északnyugati részén, a Balatontól 13 km-re, a Kis-Balaton és a Nagyberek által határolt térségben fekszik, mint a Marcali-hát legnagyobb települése.

A XV. század közepétől a források már mezővárosként említik. E kortól a környező települések gazdasági és társadalmi központja. Az itt élő népesség megélhetését évszázadokon keresztül a földművelés biztosította, ugyanakkor kistáji központként, jelentős szerepet töltött be a kisipar és a kereskedelem területén.

Az 1828-as országos összeírás szerint Marcaliban 61 mesterember dolgozott, ezek között voltak csizmadiák, vargák, bocskorkészítők, cipészek, szűcsök, takácsok, szabók, szűrszabók, süveggyártók, gombkötők, kékfestők, fésűsök, borbélyok, órásook, kovácsok, lakatosok, pékek, bábosok, szappanfőzők, kéményseprők. Az iparosok a környező települések lakóinak igényei szerint készítették termékeiket, de a mesterek is gyakoroltak ízlésformáló hatást a megrendelőikre.

A kiállításban a cipész, a kovács, a kékfestő, a mézesbábos és a kötélgyártó mesterség eszközeit, használati tárgyait láthatják a látogatók egy-egy életképben megjelenítve.

A múzeumba került tárgyak egy részével még a XX. század első felében is dolgoztak, de a megváltozott gazdasági és társadalmi körülmények e kisipari tevékenységek megszűnéséhez vezettek.

Somogy megyében a XVIII. században 22 mezőváros, illetve uradalom rendelkezett vásártartási joggal. Marcali az évente négyszer tartható vásár privilégiumához, Széchényi Antal helyi birtokos kérésére, 1772-ben jutott.

A vásározók körét a helyi és környékbeli mesterek és az időnként megjelenő vándorárusok jelentették.

A kiállítás középpontjába helyezték Imre napi (november 5.) vásár a két világháború közötti időszak hangulatát idézi. A bemutatott alakok közül az iparosok polgárosult ruházatban, a vásárlók hagyományos paraszti viseletben jelennek meg.

Marcali liegt im Nordwesten des Komitats Somogy, 13 km vom Balaton entfernt, zwischen dem Kleinen Balaton und dem Nagyberek, und ist die größte Siedlung des sogenannten Marcali Berggrats.

Schon seit dem 15. Jahrhundert wird Marcali in Urkunden als Markt flecken erwähnt, und gilt als wirtschaftliches und gesellschaftliches Zentrum der umgebenden Siedlungen. Die Bewohner dieser Gegend waren jahrhundertlang überwiegend in der Landwirtschaft tätig, mit der Zeit begann Handwerk und Handel eine bedeutende Rolle im Leben der Stadt zu spielen.

Die Ausstellung zeigt Gebrauchsgegenstände und Geräte verwendet von Handwerkern wie Schumacher, Schmiede, Seiler und veranschaulicht die Herstellung von Blaudruck und Honigkuchen.

Die Gegenstände aus diesem Museum sind in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts noch in Gebrauch gewesen. Die sich in den nächsten Jahrzehnten dieses Jahrhunderts entfaltenden wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Änderungen haben das Ende der Handwerker Tätigkeit bewirkt.

Im Komitat Somogy gab es im 18. Jahrhundert 22 Markt flecken, wobei das Marktrecht ein Privilegium des örtlichen Gutsherrn war. Jahrmärkte wurden in Marcali vier Mal im Jahr veranstaltet. Dieses Recht erwarb die Stadt 1772 durch den Gutsherrn Antal Széchényi.

Die Jahrmaktszene, die im Mittelpunkt der Ausstellung steht (Emerichs Tag, 5. November), erinnert an die Atmosphäre der Zwischenkriegszeit. Die Handwerker tragen bürgerliche Kleider, die Käufer haben Volkstrachten an.

Marcali lies in the South West of Somogy County, 13 km from Lake Balaton, between the Little Balaton and the so called Nagyberek, and is the largest settlement of the Marcali ridge.

In the mid 15th century it became the economical and social centre of the surrounding settlements and was mentioned as a market town. Its inhabitants were mainly peasants working in agriculture but the town played also an important role on the field of handicraft and trade.

The exhibition illustrates items of practical use and tools used by craftsmen like shoemakers, smiths and ropemakers and shows the process of blue-dye making and the manufacture of honey cakes.

Some of the objects exposed in the museum were still in use at the beginning of the 20th century.

In the 18th century 22 market towns were registered in Somogy County, respectively the lord of the manor had the right to markets. Due to Antal Széchényi, the local lord of the manor, Marcali has possessed the right to markets since 1772.

This part of the exhibition deals with the Emerich's day fair (November 5) and illustrates the atmosphere of the period between the two World Wars. Among the exhibited figures craftsmen wear civilian clothes while customers have traditional folk costumes on.